

ARBEIDSFORSKNINGSINSTITUTTET AFI

Arbeidslivsbarometerets koronaundersøkelse

Preliminære funn per 6. april 2020

Svenn-Erik Mamelund
Mari Holm Ingelsrud
Arild Henrik Steen

Om undersøkelsen

- Arbeidslivsbarometeret, som AFI ved OsloMet de siste 12 årene har utarbeidet for YS, har i år også kartlagt den aktuelle situasjonen etter koronatiltakene.
- Arbeidslivsbarometeret bygger på en representativ spørreundersøkelse blant 3000 arbeidstakere.
Vi legger i dette notatet fram **foreløpige funn fra de første 1177 besvarelsene**.
- Dataene er samlet inn i perioden 24. mars til 31. mars ved hjelp av Kantars panel.
- Dataene er vektet for å få riktig fordeling på kjønn, alder og utdanning.
- Analysene er gjort mellom 1. og 5. april 2020. Vi tar forbehold om at resultatene kan endre seg når vi får inn resten av svarene.
- Resultater som presenteres er foreløpige, men alle forskjeller som fremheves er signifikante på 0,05-nivå.

Dette arbeidsnotatet er todelt:

- Del 1: om sykkelighet og smittevernstiltak blant arbeidstakere
– «sykdomsbyrden»
- Del 2: om konsekvenser for arbeidstakerne av tiltakene for å redusere epidemien
– «tiltaksbyrden»
- I begge delene relateres funn til det vi i Arbeidslivsbarometeret har kalt «de fire arbeidslivene, fordelt på skalaene utdanning og inntekst (se figur s 9)

Hva vet vi fra før og hva bidrar vi med?

- **Hva vet vi allerede?**

- 5640 hadde laboratoriepåvist covid-19 smitte søndag 5. april 2020
- Gjennomsnittstilfelle er 48 år, 50% er menn, flest i Oslo og omegn
- Laboratiebekreftede smittetilfeller måler kun toppen av sykdomsbyrden
- Sosioøkonomiske data om dagpengemottakere

- **Vi gir ny kunnskap om:**

- Selvrapportert COVID-19 sykkelighet og smitteverntiltak blant arbeidstakere
- Sosial ulikhet i selvrapportert COVID-19 sykkelighet og hvem som har etterfulgt myndighetenes smittevernråd
- Hvordan de inngripende tiltakene rammer ulike arbeidstakere
- Hvordan de hardeste rammede reagerer

Del 1: Sosial ulikhet i sykkelighet og etterlevelse av smittevernråd blant norske arbeidstakere

SVENN-ERIK MAMELUND

MARI HOLM INGELSRUD

Hovedresultater

- 11,2 prosent av arbeidstakerne har vært antatt syke av COVID-19
- De med høyest sykkelighet er: arbeidstakere mellom 30-44 år, de som bor sammen med sine foreldre, de som bor i store husholdninger og de som bor i Oslo og omegn
- Antatt COVID-19-sykkelighet kan inkludere vanlig forkjølelse og influensa
- Arbeidstakere med høy utdanning og inntekt etterkommer rådene om fysisk distansering og mindre bruk av offentlig transport i større grad enn arbeidstakere med lav utdanning og inntekt
- Råd om mer håndvask er det mest etterfulgte smitteverntiltaket (i privatlivet eller på jobb) og er dessuten forbundet med redusert sykkelighet
- Vi benytter tverrsnittsdata og kan derfor ikke konkludere at det er en kausal sammenheng mellom håndvask og nedgang i smittespredning

Ulikhet i sykkelighet

- 11,2 prosent har vært isolert (syk eller antatt syk og venter på svar på test) eller sannsynligvis hatt sykdommen (men diagnosen er ikke bekreftet av lege eller laboratorietest), eller har fått påvist COVID-19
- Gjennomsnittsalderen for antatt COVID-19-syke er 40,2 år. Arbeidstakere i alderen 30-44 år har høyere sykkelighet enn arbeidstakere i alderen 45-59 år
- Voksne som bor sammen med egne foreldre (vs. å bo sammen med samboer/ektefelle m/u barn) og de som bor i store hushold (5 personer eller flere vs. 4 personer) har høyest sykkelighet
- Oslo og omegn har høyere sykkelighet enn Sør-Vestland og Trøndelag og Nord-Norge

Har du opplevd følgende i forbindelse med vårens utbrudd av koronaviruset (covid-19)? (Flere svar mulig) (n=1177)

Fire arbeidsliv

Inntekt > 550.000

Overvekt av menn
Privat sektor
Fulltid

Like mange menn
som kvinner
Like mange i privat
og offentlig sektor
Overvekt av fulltid

Lav

utdanning

Høy

utdanning

Overvekt av kvinner
Overvekt privat sektor
Mye deltid

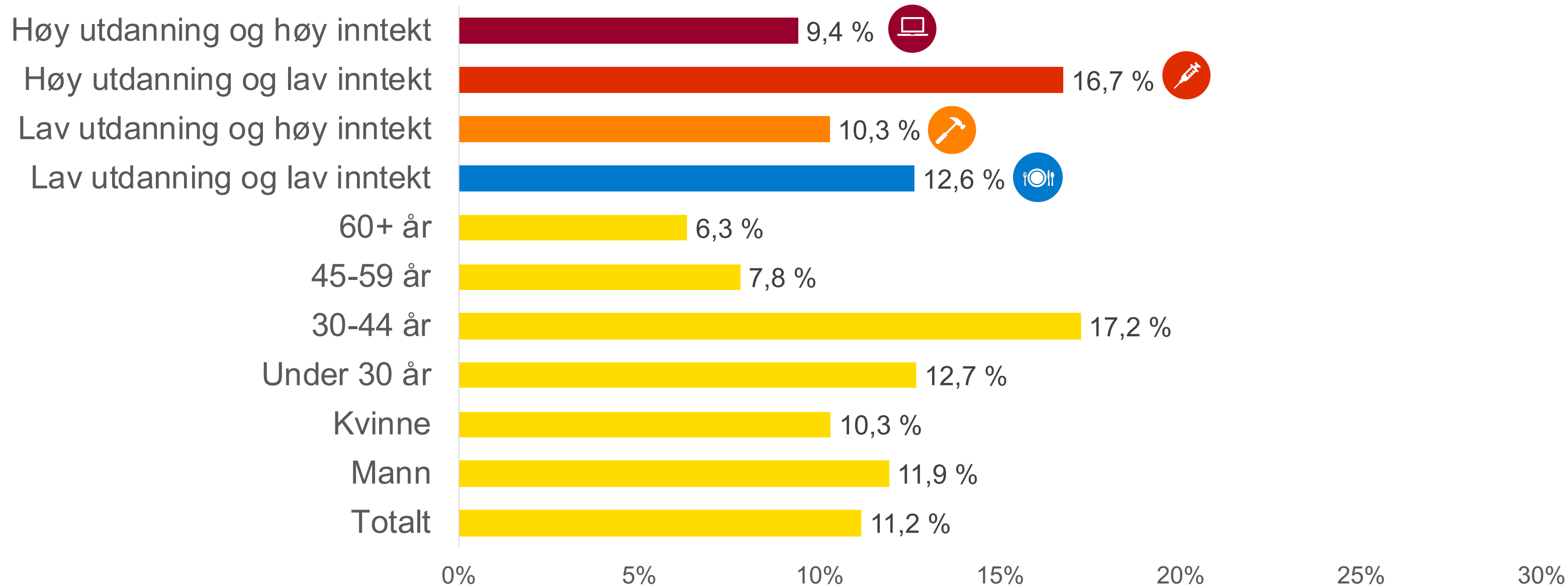
Overvekt av kvinner
Offentlig sektor
Mye deltid

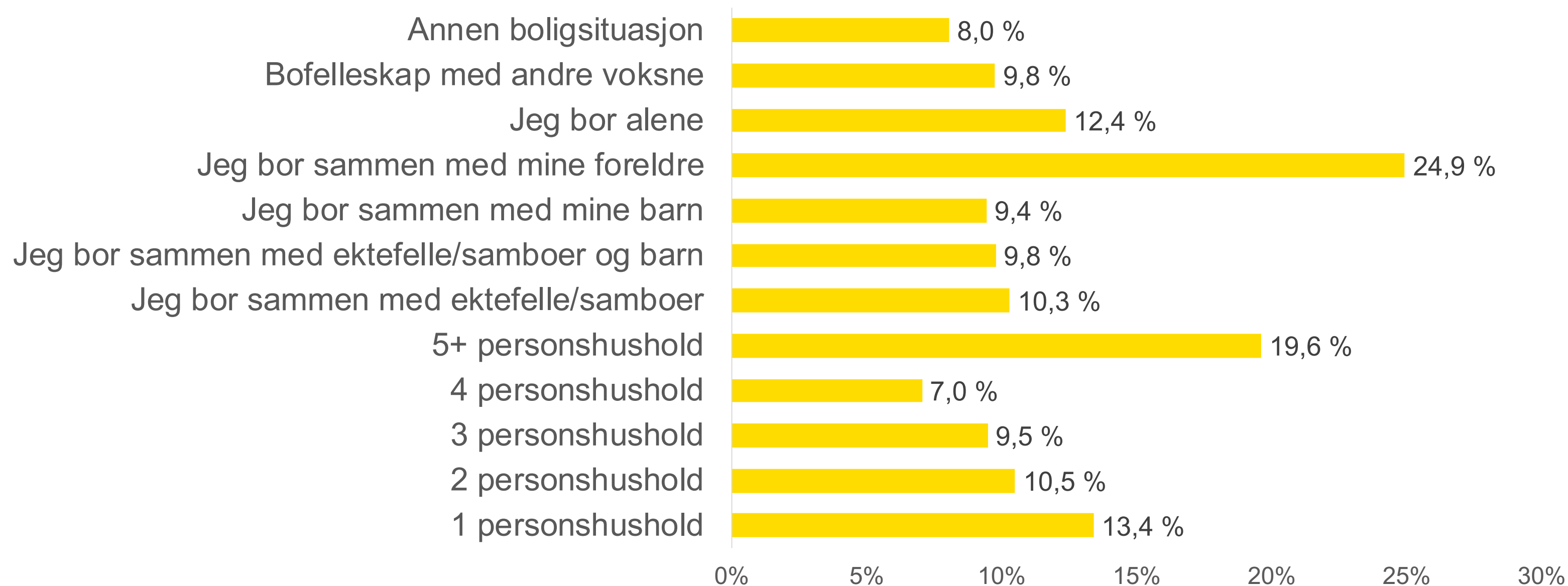
Inntekt < 550.000

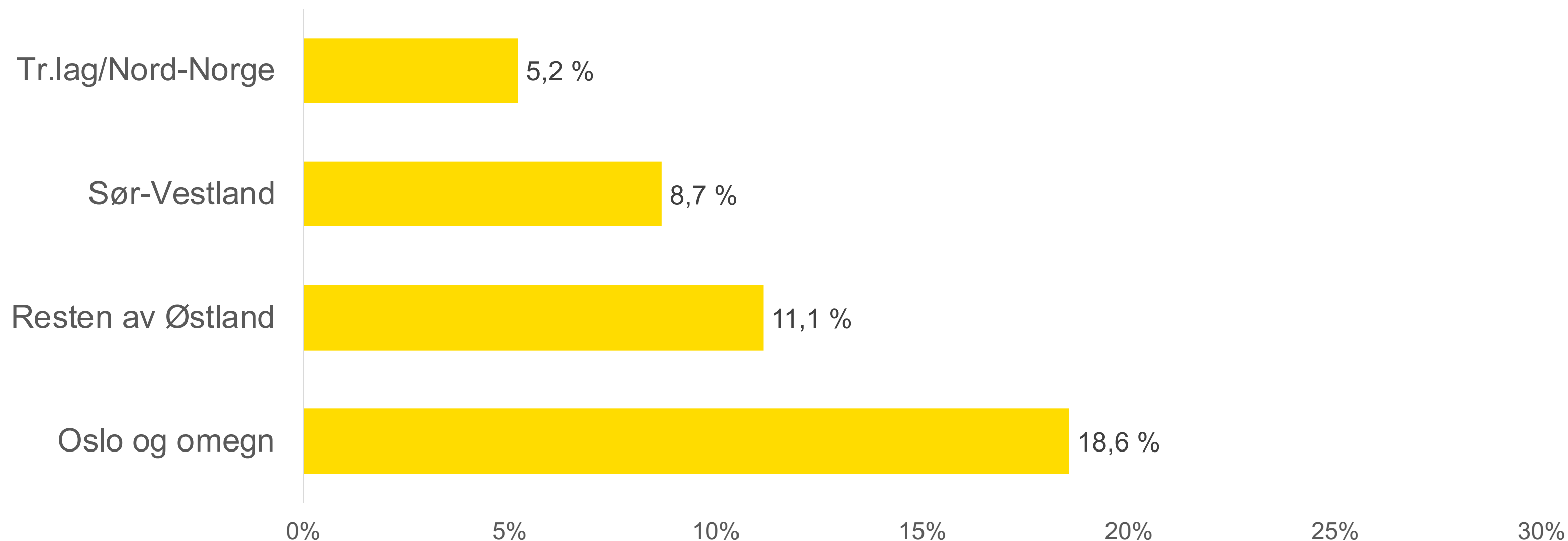
Sykelighet (vært smittet, isolert eller sannsynligvis smittet), etter 4 arbeidsliv, alder og kjønn

Sykkelighet (vært smittet, isolert eller sannsynligvis smittet), etter boligsituasjon og husholdsstørrelse

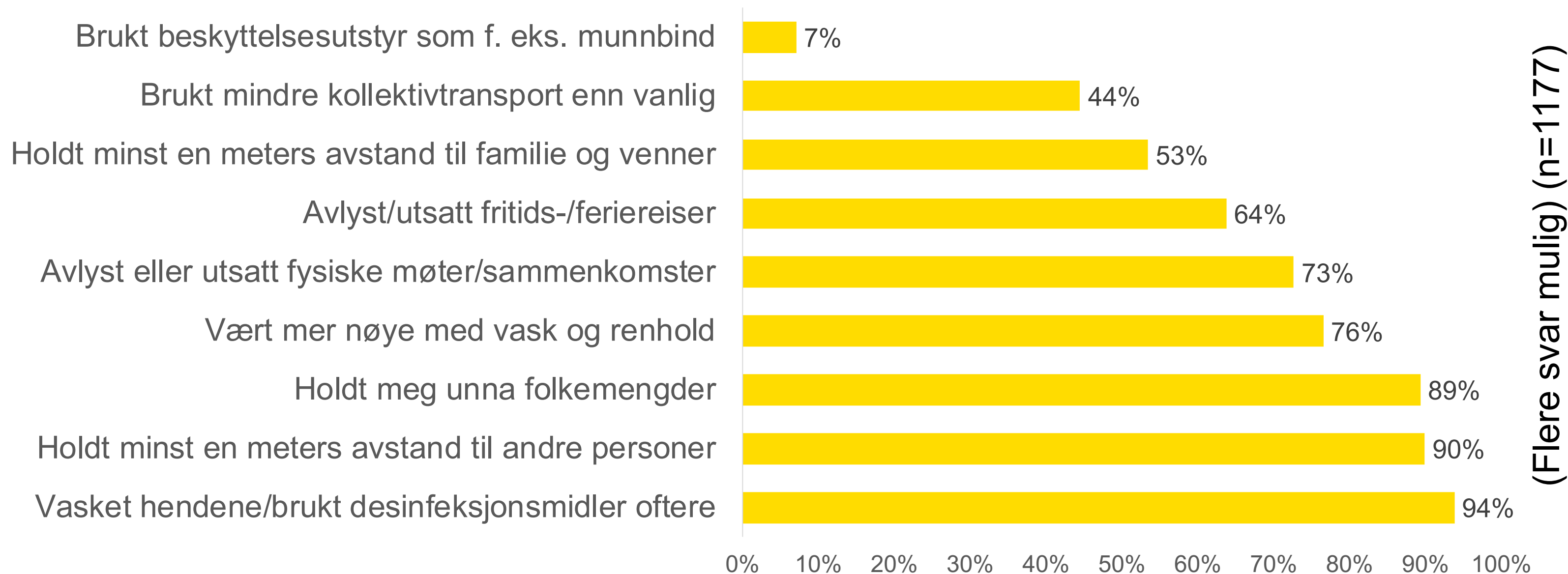
Sykkelighet (vært smittet, isolert eller sannsynligvis smittet), etter region

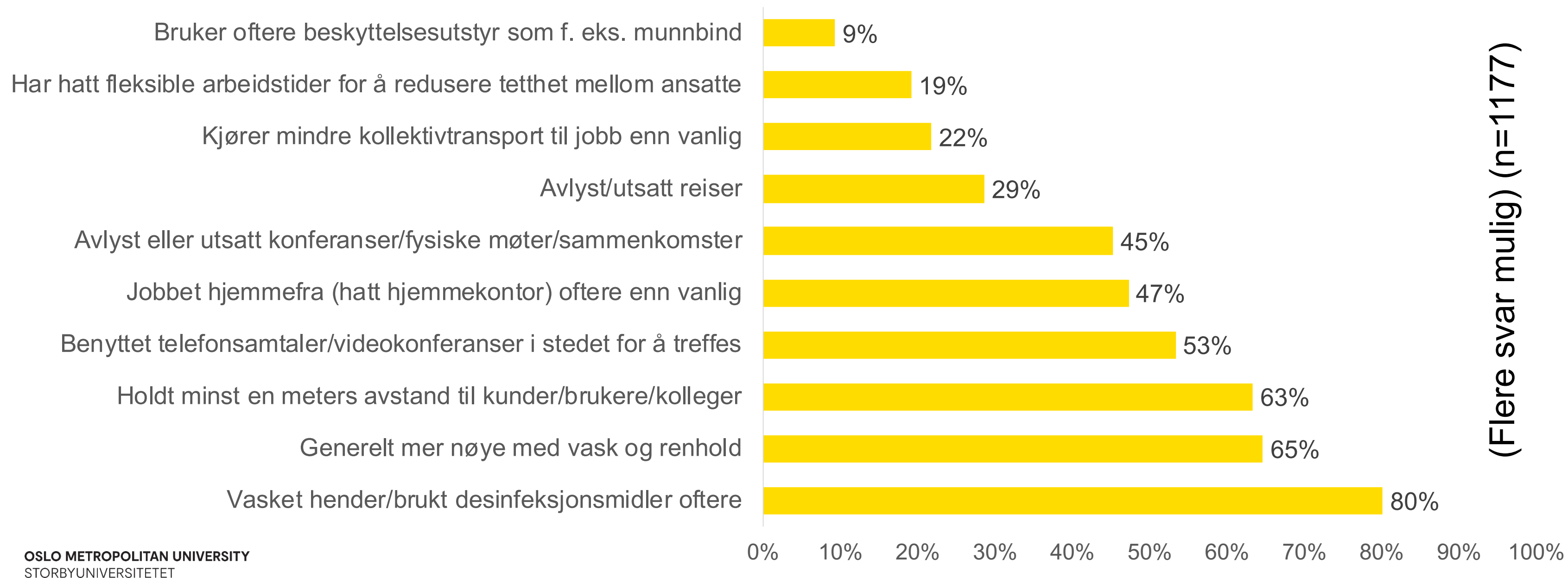
Ulikhet i hvem som følger smittevernråd

- Nesten alle (i privat regi eller i jobbsammenheng) følger smittevernrådene om mer håndvask, vask og renhold, fysisk distansering og å unngå folkemengder
- Arbeidstakere mellom 30-44 år har lavere oppfølging av råd om håndvask enn arbeidstakere under 30 år
- Arbeidstakere med høy inntekt og utdanning har i større grad enn arbeidstakere med lav inntekt og utdanning etterfulgt myndighetenes råd om fysisk distansering og reiserestriksjoner (ta mindre offentlig transport, utsette eller avlyse reiser/møter etc.)

Har du gjort noen av følgende tiltak i privat sammenheng for å unngå smittespredning av koronaviruset?

Har du gjort noen av følgende tiltak i jobbsammenheng for å unngå smittespredning av koronaviruset?

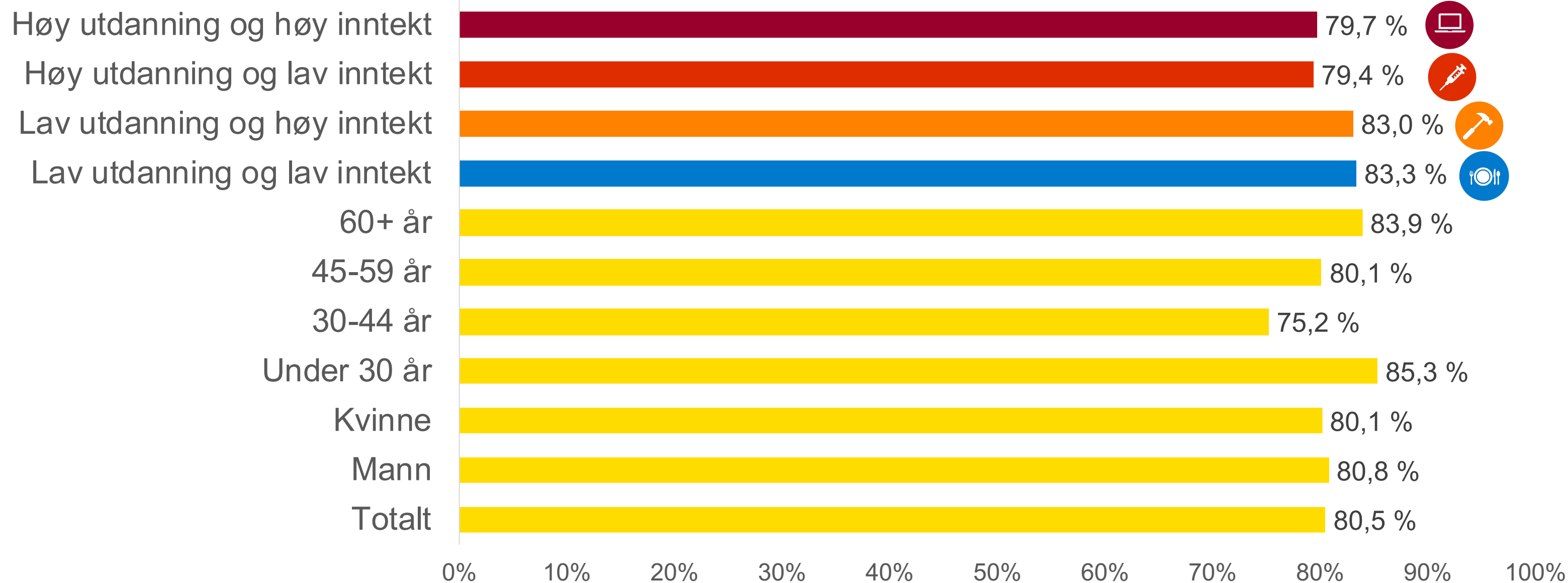

Hvem har i større og mindre grad fulgt smittevernrådene?

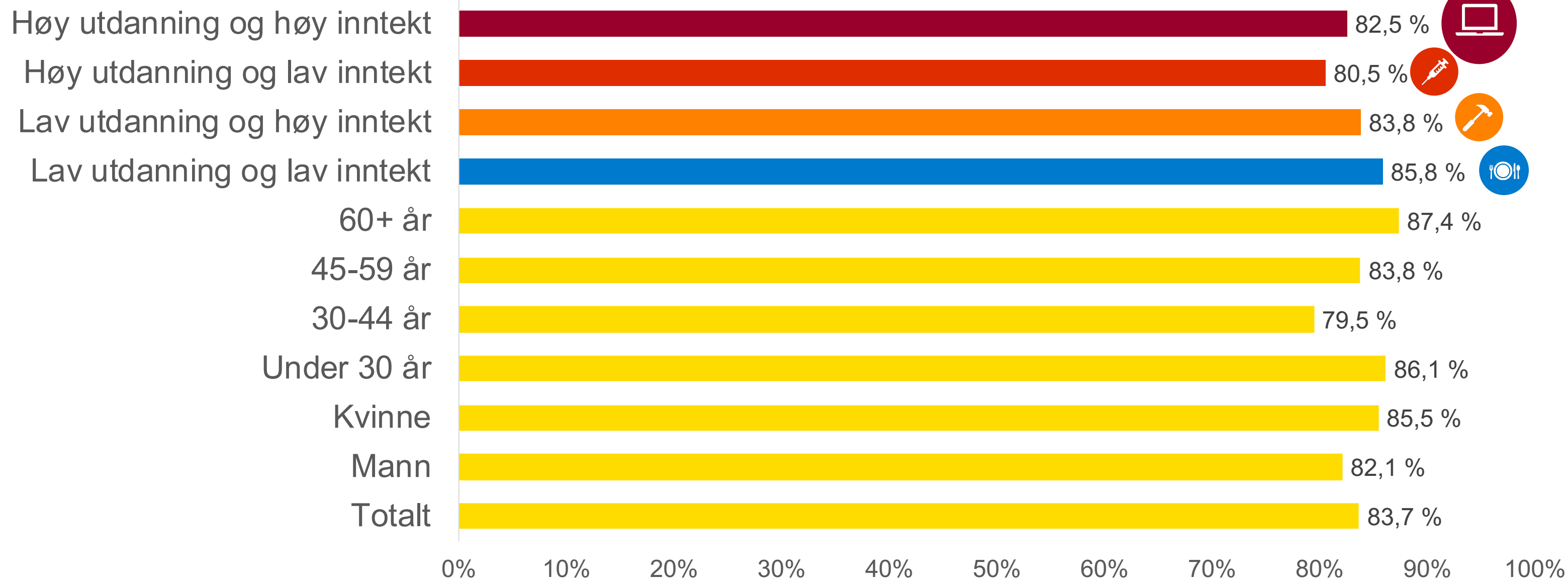
I de følgende analysene har vi delt arbeidstakerne i to grupper etter i hvilken grad de har gjort smitteverntiltak i privat regi eller i jobbsammenheng (se detaljer om tiltakene i de to foregående figurene)

- Personlige hygienetiltak (håndvask, maskebruk):
I liten grad=0-1 tiltak vs. i stor grad=2-4 tiltak
- Ekstra vask og renhold:
I liten grad=0 tiltak vs. i stor grad=1-2 tiltak
- Reiserestriksjoner (ikke offentlig transport, avlyse reiser, møter, etc.):
I liten grad=0-1 tiltak vs. i stor grad=2-6 tiltak
- Fysisk distansering (jobbe hjemme, telefonmøter, holde avstand, unngå folkemengder):
I liten grad= 0-2 tiltak vs. i stor grad=3-7 tiltak

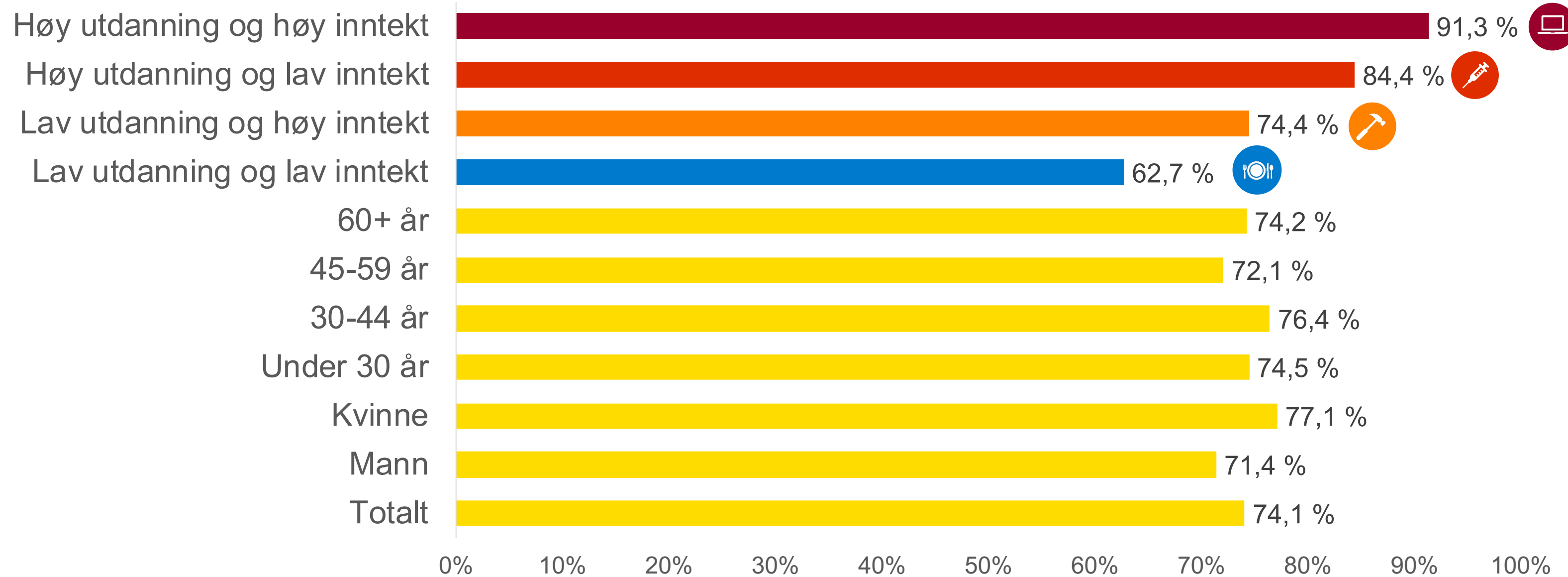
I stor grad fulgt råd om personlige hygienetiltak, etter 4 arbeidsliv, alder og kjønn (i %)

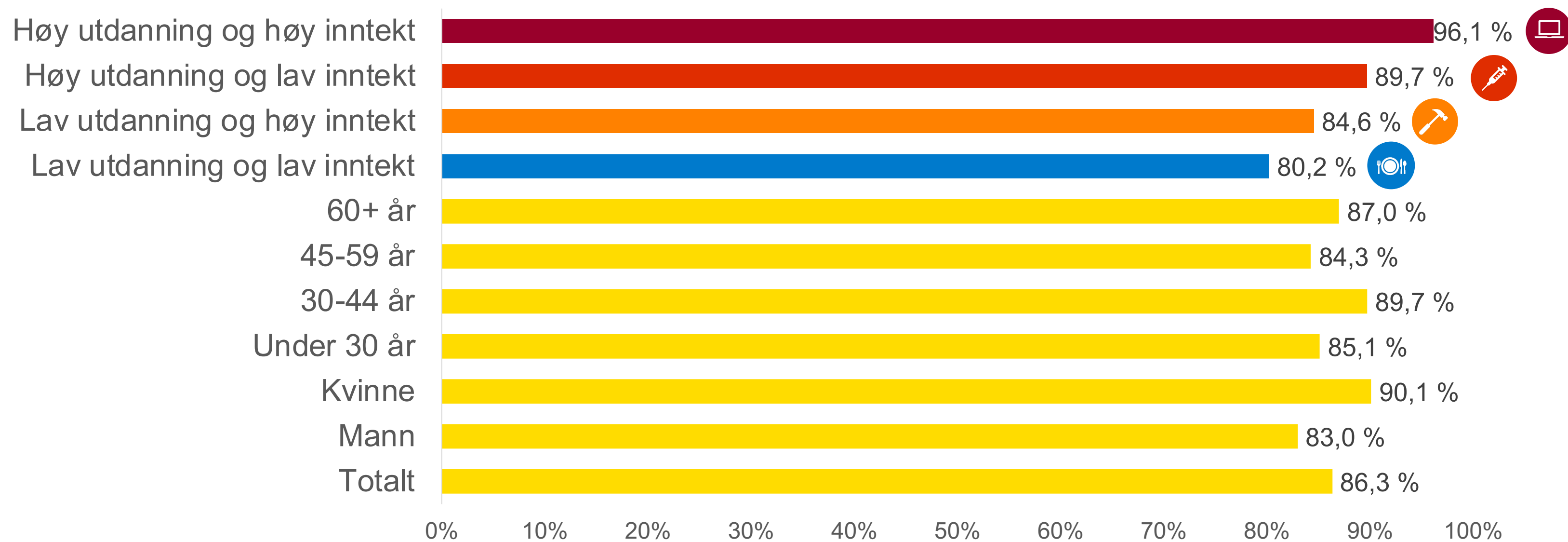
I stor grad fulgt råd om ekstra vask og renhold (privat eller i jobbsammenheng), etter 4 arbeidsliv, alder og kjønn (i %)

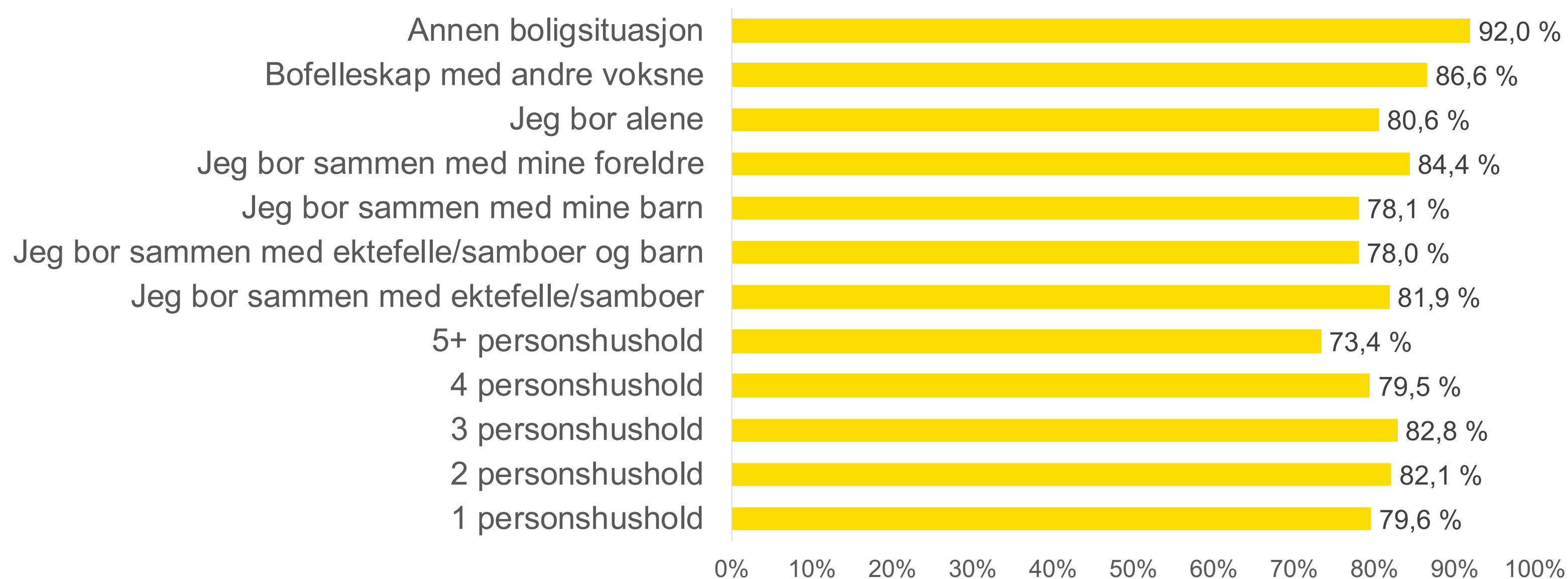
I stor grad fulgt råd om reiserestriksjoner, etter 4 arbeidsliv, alder og kjønn (i %)

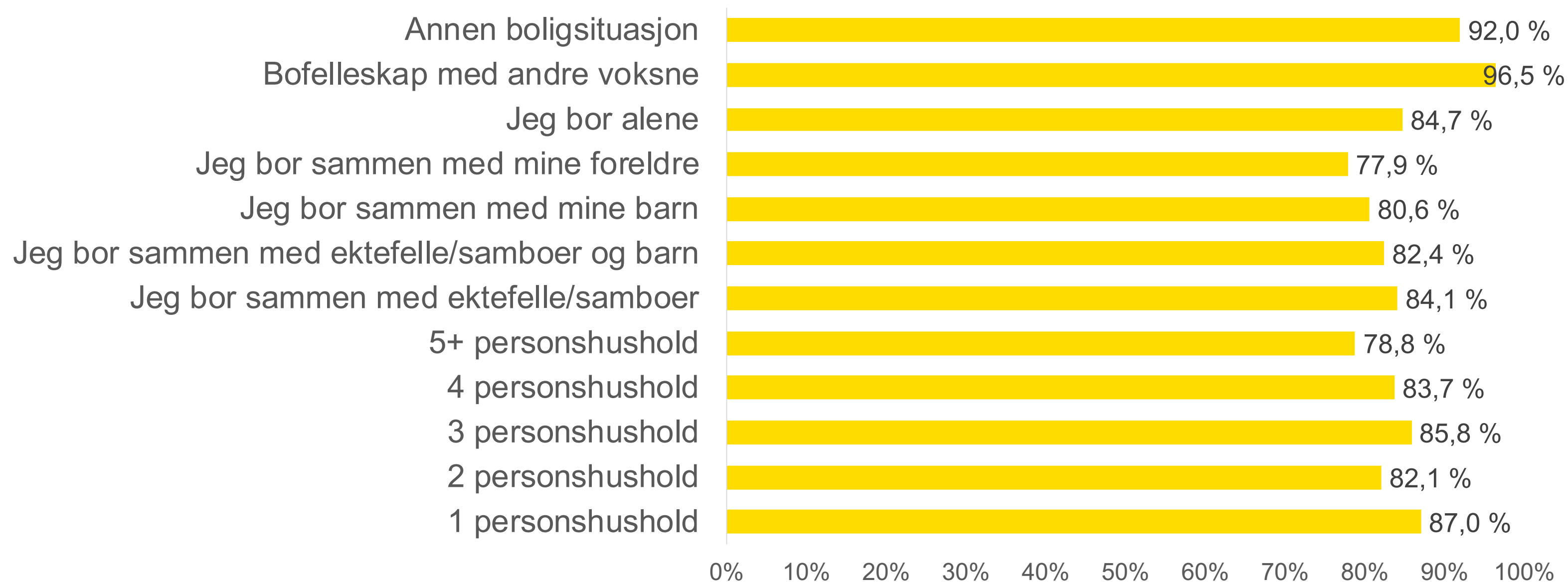
I stor grad fulgt råd om fysisk distansering, etter 4 arbeidsliv, alder og kjønn (i %)

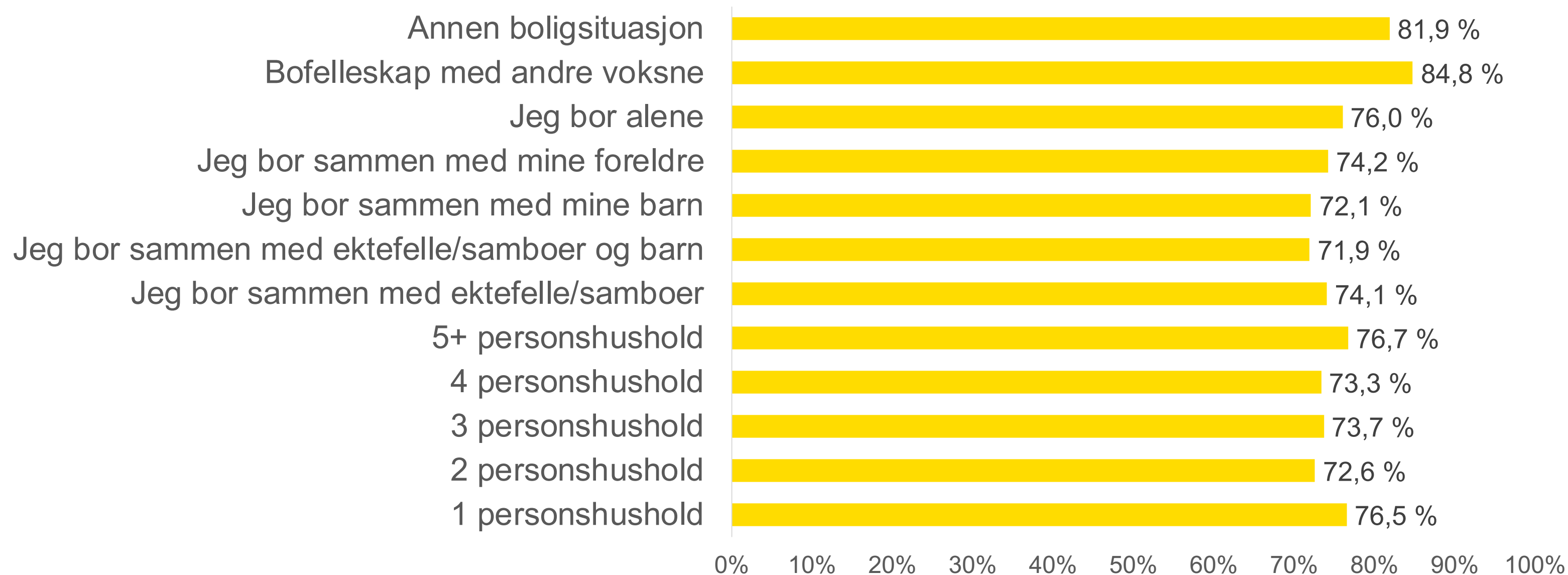
I stor grad fulgt råd om personlige hygienetiltak, etter familiesituasjon og husholdsstørrelse (i %)

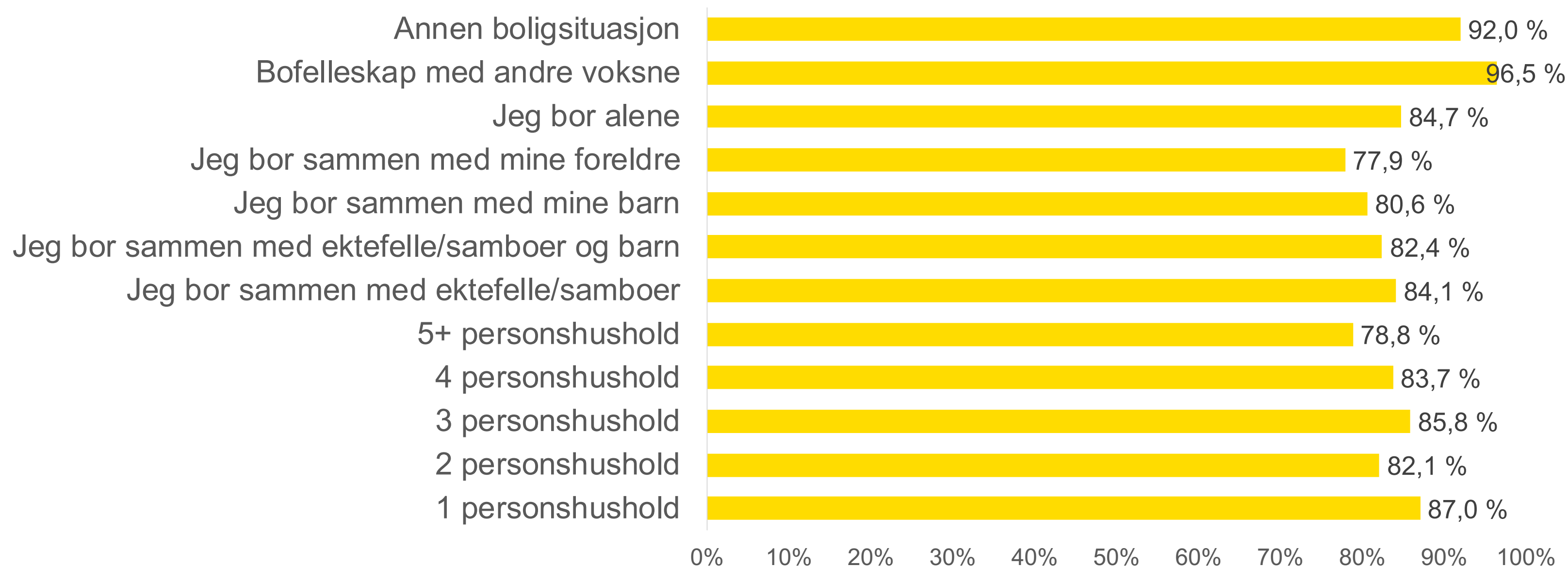
I stor grad fulgt råd om ekstra vask og renhold, etter familiesituasjon og husholdsstørrelse (i %)

I stor grad fulgt råd om reiserestriksjoner, etter familiesituasjon og husholdsstørrelse (i %)

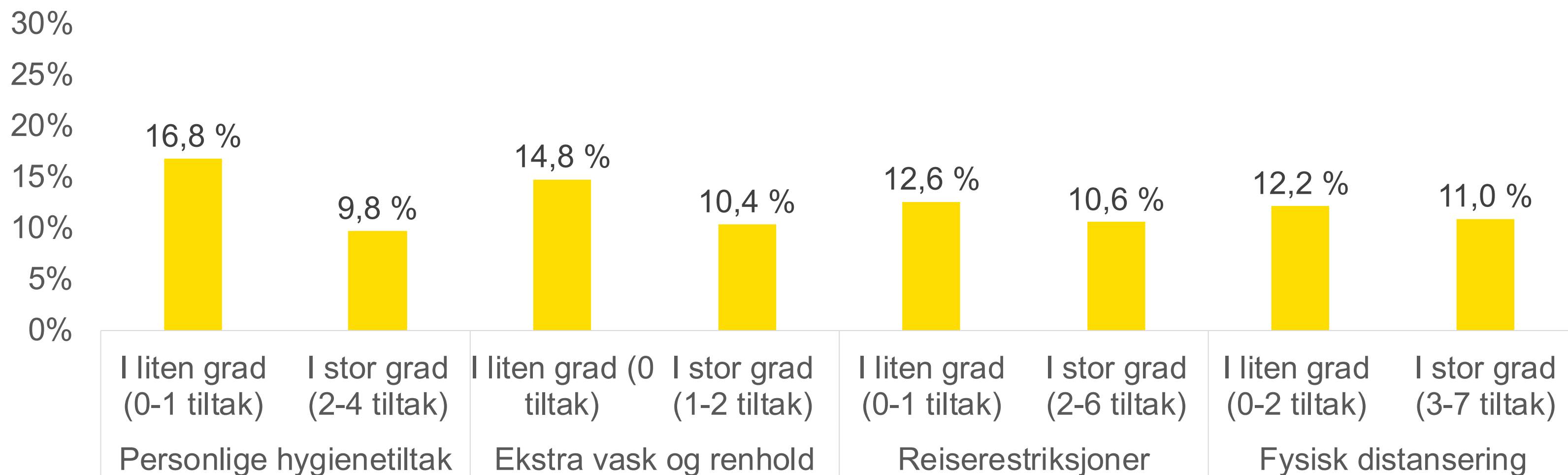
I stor grad fulgt råd om fysisk distansering, etter familiesituasjon og husholdsstørrelse (i %)

Sammenheng mellom fulgte smittevernråd og sykkelighet (vært smittet, isolert eller sannsynligvis smittet)

- Arbeidstakere som i stor grad har fulgt rådene om personlig hygiene har lavere sykkelighet enn arbeidstakere som i liten grad har fulgt rådene om personlig hygiene
- Det ser også ut til at arbeidstakere som i stor grad har fulgt rådene om mer vask og renhold, fysisk distansering og reiserestriksjoner har lavere sykkelighet enn arbeidstakere som i liten grad har fulgt disse tre rådene, men disse resultatene er ikke signifikante
- Resultatene er basert på tverrsnittsdata og vi kan derfor ikke si noe sikkert om det er en kausal sammenheng mellom smitteverntiltakene og selvrapportert COVID-19 sykkelighet
- Selvrapportert COVID-19-sykdom kan være forårsaket av SARS cov-2-viruset eller virus fra vanlig forkjølelse eller influensa

Sammenheng mellom fulgte smittevernråd og sykkelighet (vært smittet, isolert eller sannsynligvis smittet) (n=1177)

Del 2: Hvordan opplever norske arbeidstakere konsekvensene av tiltakene for å slå ned koronaepidemien?

MARI HOLM INGELSRUD

ARILD HENRIK STEEN

Hovedbudskap

- Alle berøres av tiltakene
- Arbeidstakere med lav inntekt (under medianen) og som ikke har høyere utdanning rammes oftere av permittering eller har inntektstap
- De unge permitterte/med inntektstap ønsker oftere å ta mer utdanning.

COVID-19 har endret arbeidslivet vårt

- 69% oppgir at de nå jobber på en annen måte
- 31% oppgir at de har hatt mindre å gjøre
- 36% oppgir at de har fått mer å gjøre
- 36% oppgir at de er pålagt å jobbe hjemmefra
- 16% har hatt reduksjon i sin arbeidstid
- 6% har tatt permisjon for å passe barn pga. stengt skole/barnehage
- 11% har blitt permittert
- 10% har opplevd lønn-/inntektstap

Fire arbeidsliv

Inntekt > 550.000

Overvekt av menn
Privat sektor
Fulltid

Like mange menn
som kvinner
Like mange i privat
og offentlig sektor
Overvekt av fulltid

Lav

utdanning

Høy

utdanning

Overvekt av kvinner
Overvekt privat sektor
Mye deltid

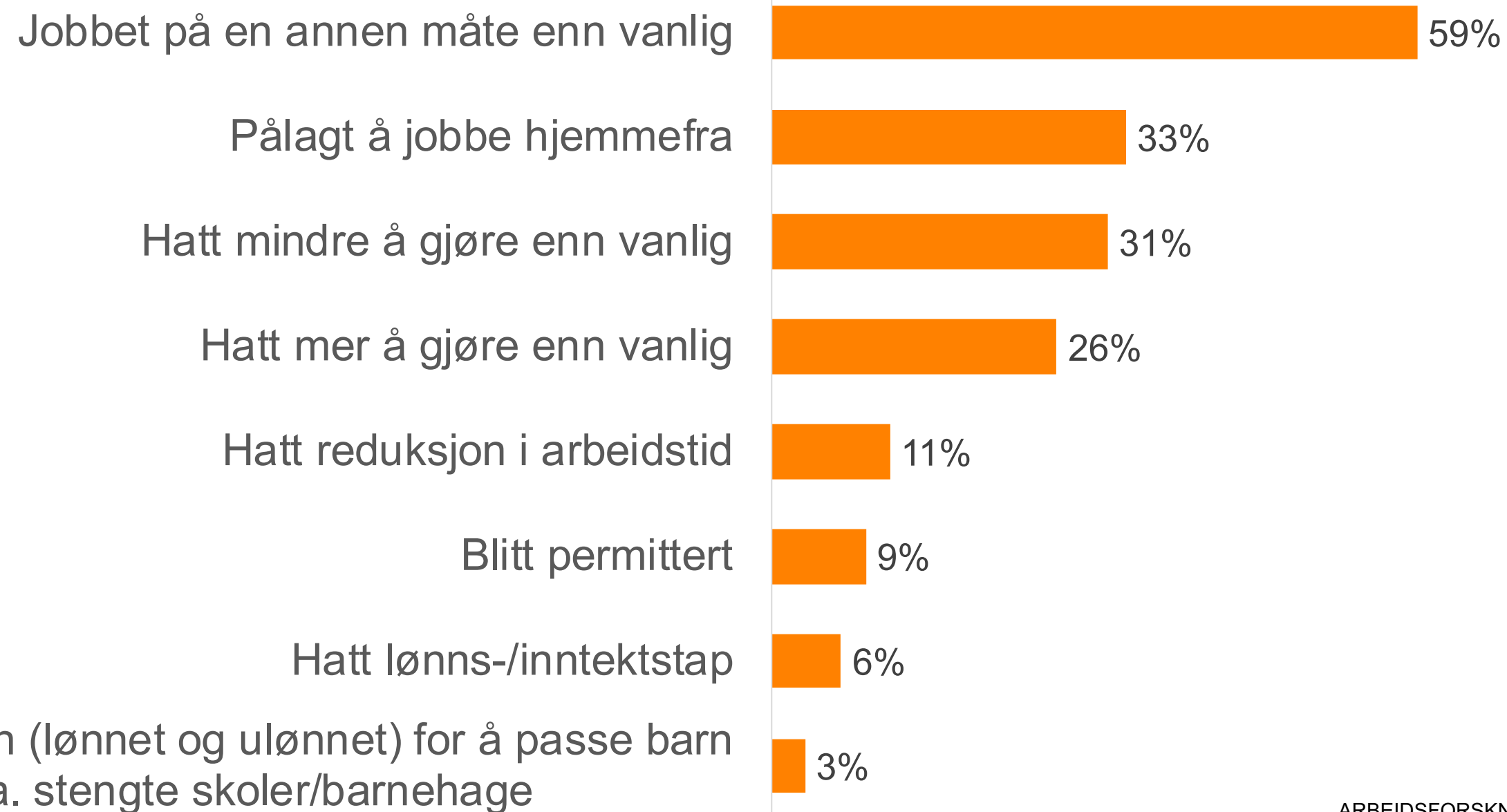
Overvekt av kvinner
Offentlig sektor
Mye deltid

Inntekt < 550.000

Fire arbeidsliv – ulike konsekvenser av koronatiltak: Lav utdanning og høy inntekt

Fire arbeidsliv – ulike konsekvenser av koronatiltak: Lav utdanning og lav inntekt

Jobbet på en annen måte enn vanlig

66%

Pålagt å jobbe hjemmefra

21%

Hatt mindre å gjøre enn vanlig

47%

Hatt mer å gjøre enn vanlig

28%

Hatt reduksjon i arbeidstid

27%

Blitt permittert

17%

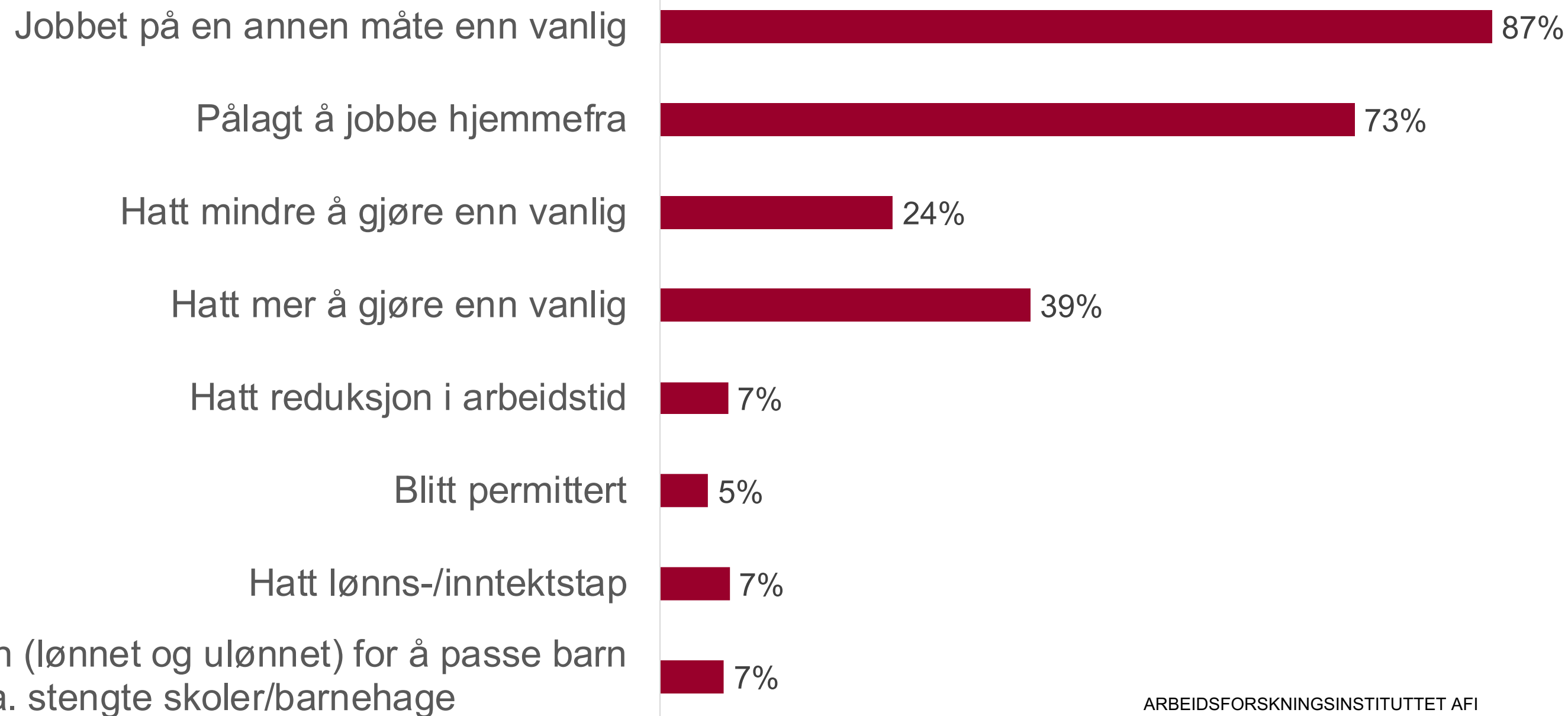
Hatt lønns-/inntektstap

14%

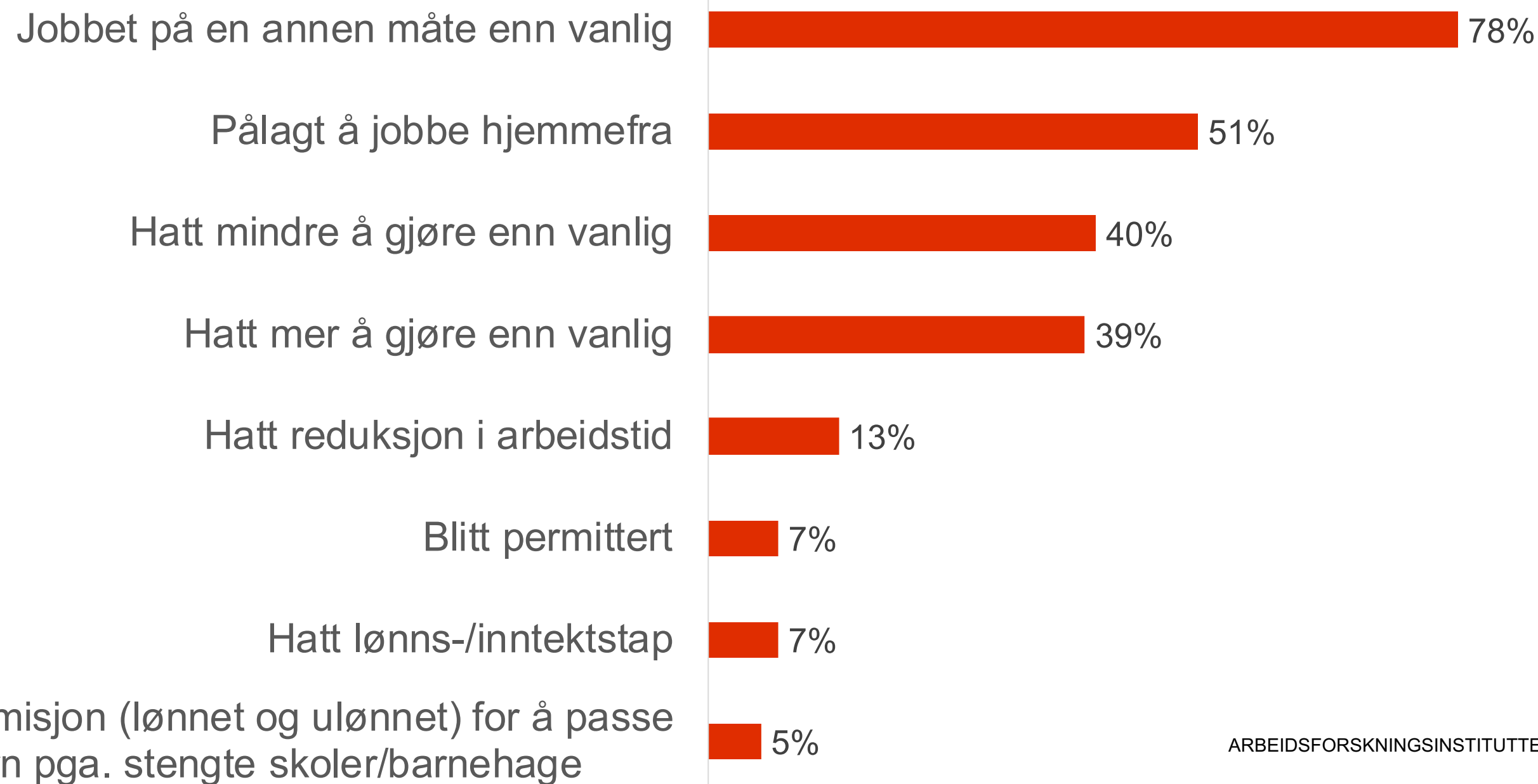
Tatt permisjon (lønnet og ulønnet) for å passe barn pga. stengte skoler/barnehage

10%

Fire arbeidsliv – ulike konsekvenser av koronatiltak: Høy utdanning og høy inntekt

Fire arbeidsliv – ulike konsekvenser av koronatiltak: Høy utdanning og lav inntekt

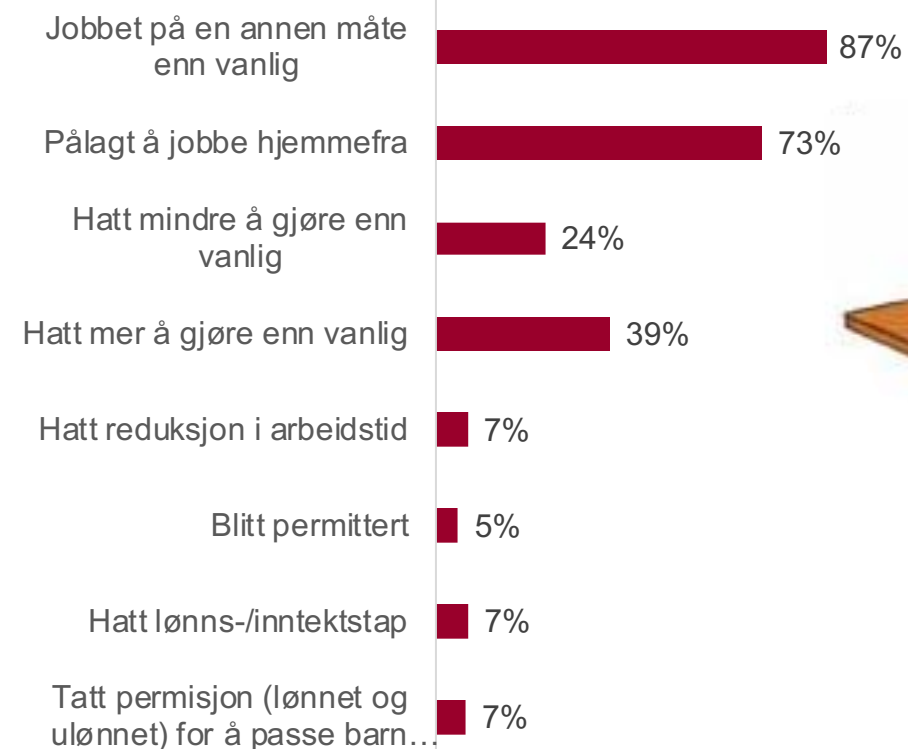

Fire arbeidsliv – ulike konsekvenser av koronatiltak

OSLOMET

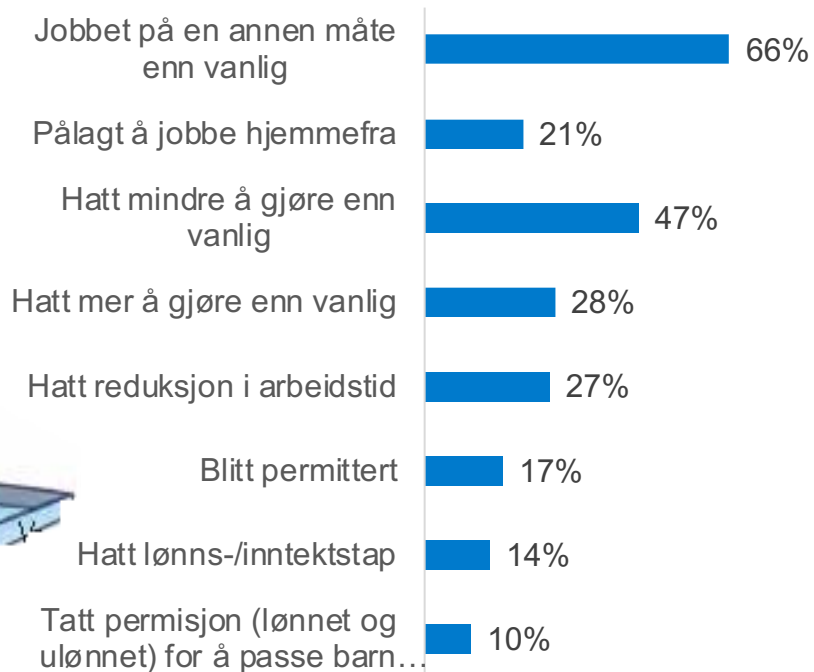

Inntekt
> 550.000

Lav
utdanning

Høy
utdanning

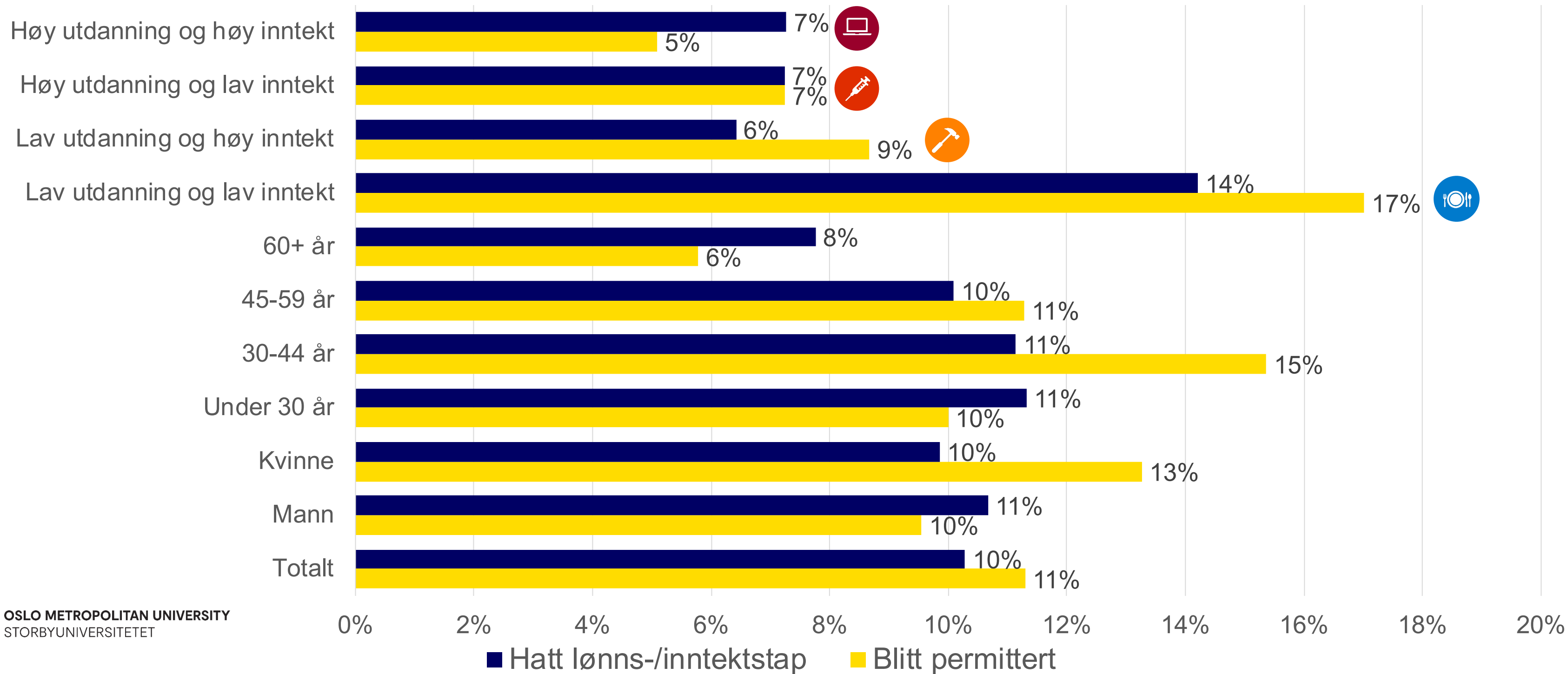
Inntekt
< 550.000

Hvem har blitt permittert eller hatt inntektstap?

- En av seks arbeidstakere (16%) har enten blitt permittert eller hatt inntektstap eller begge deler.
- Arbeidstakere uten høyere utdanning og med inntekt under medianen opplever oftere permittering/inntektstap.
- Denne gruppa har et mer pessimistisk syn på framtiden i arbeidslivet. De er mer bekymret for å miste jobben – og de vurderer sannsynligheten for at de framtiden blir arbeidsledige som større enn de med høyere utdanning og/eller høy inntekt
- De permitterte og de med inntektstap ser i større grad for seg muligheten for at de er i en annen jobb eller bransje i framtiden.
- Arbeidstakere 30-44 år (ofte familieforsørgende) blir oftest permittert.
- Arbeidstakere uten høyere utdanning og med lav inntekt har i Arbeidslivsbarometeret gjennom de siste 10 årene uttrykt en mer utrygg posisjon i arbeidslivet enn de med høyere utdanning eller inntekt.

Hvem har blitt permittert eller hatt inntektstap – andel ja

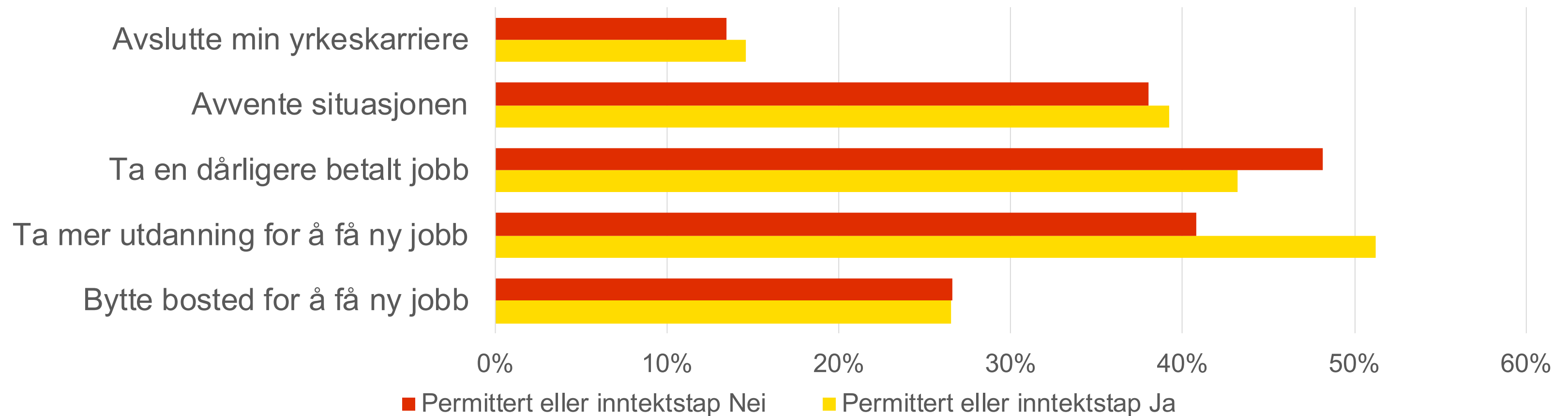
Mer utdanning?

- De permitterte og de med inntektsbortfall uttrykker større interesse for å ta mer utdanning for å få seg ny jobb enn de som ikke har opplevd dette. Dette gjelder spesielt arbeidstakere under 45 år og kvinner.
- For disse kan den usikre situasjonen være utløsende for at de satser på en ny karriere
- De permitterte ser imidlertid ikke for seg at etter- og videreutdanning (EVU) blir mer aktuelt selv om det blir tilrettelagt for det i nåværende jobb. Dette kan tyde på at de har en svekket tro på en framtid/karriere i nåværende jobb (som de er permittert fra).

Dersom jeg mister jobben...

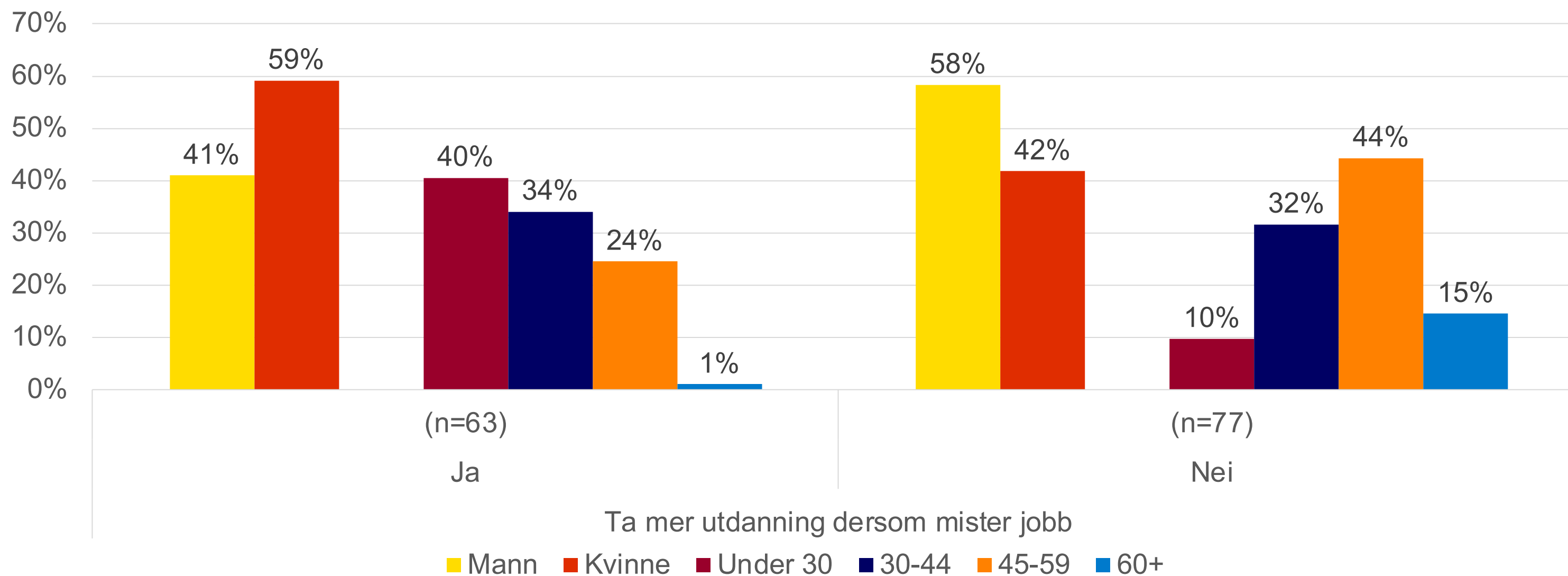
Anta at det vil skje store endringer i din virksomhet. Flere ansatte står i fare for å miste jobben. Ta stilling til påstandene under.

Dersom jeg har mistet jobben, vil det være aktuelt for meg å:

Hvem er de permitterte som ønsker å ta mer utdanning?

Hvem vil ta mer utdanning?

En ny hverdag

Hjemmekontor?

- 4 av 10 er pålagt å jobbe hjemmefra
- Jo høyere utdanning og inntekt, jo oftere pålagt å jobbe hjemmefra

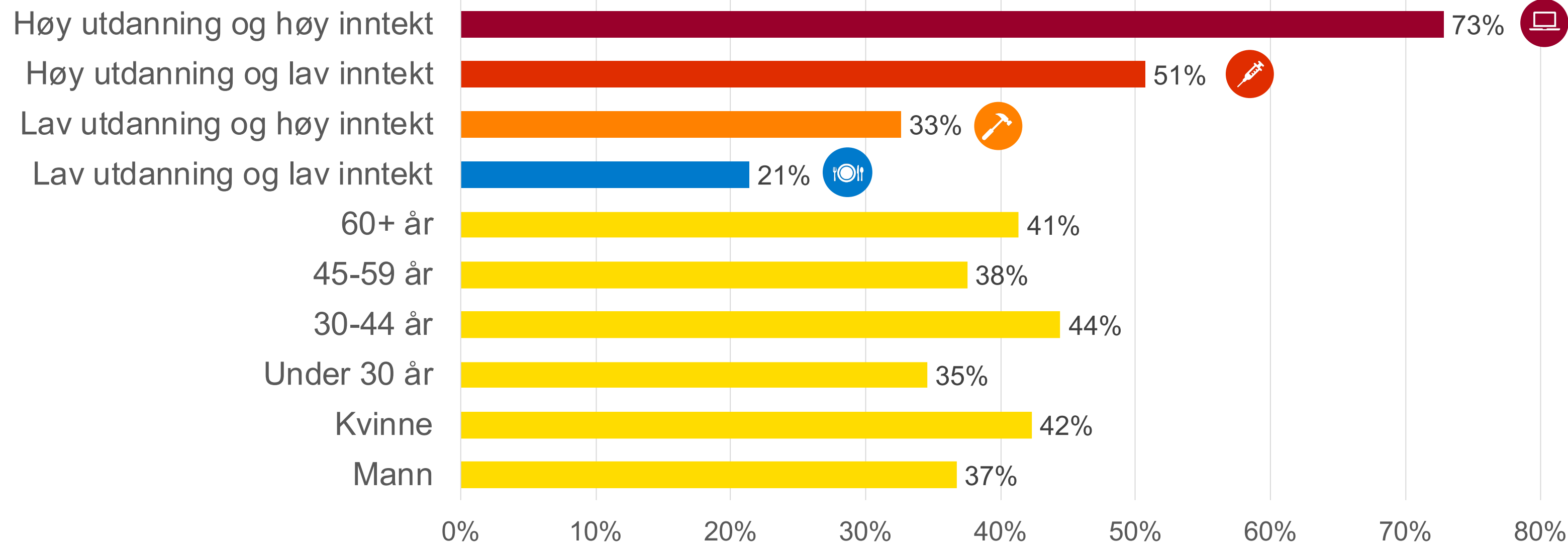
Jobber på en annen måte enn vanlig?

- 7 av 10 jobber på en annen måte
- Gjelder særlig de med høyere utdanning

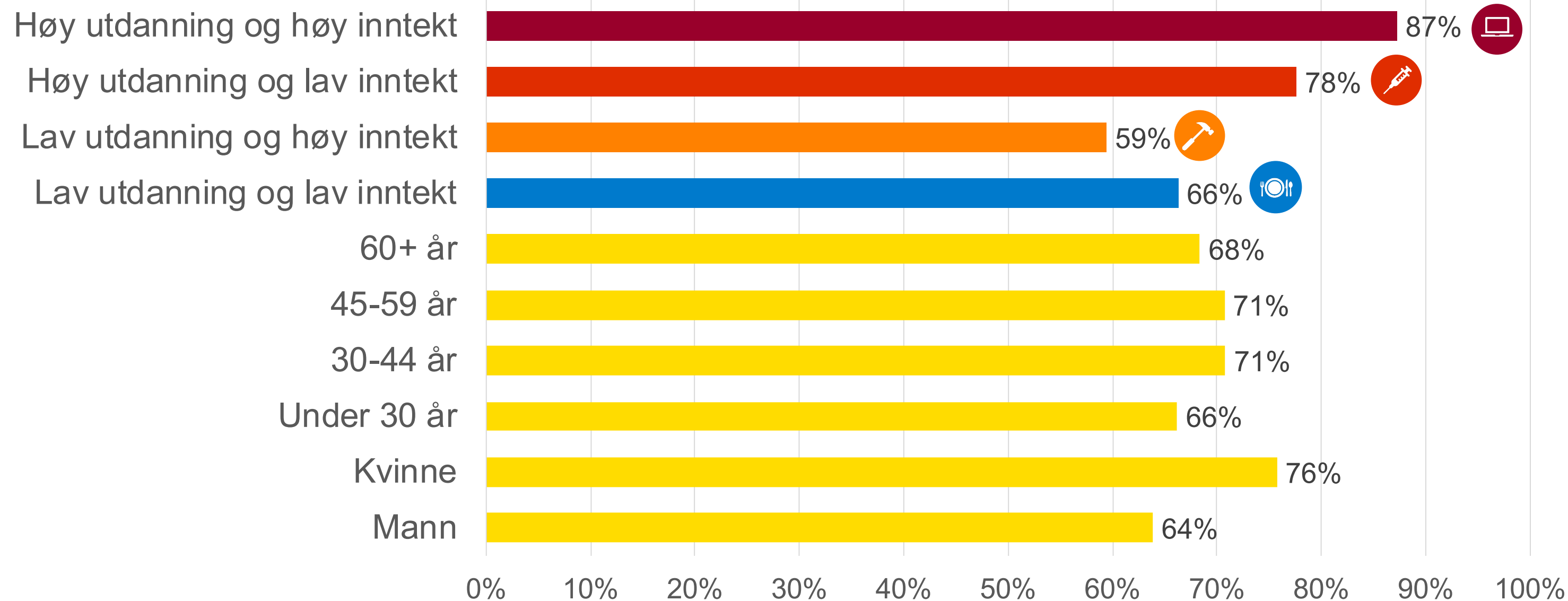
Mer eller mindre å gjøre?

- En knapp tredel har fått mindre å gjøre
- En drøy tredel har fått mer å gjøre
- De med høyere utdanning har i større grad fått mer å gjøre

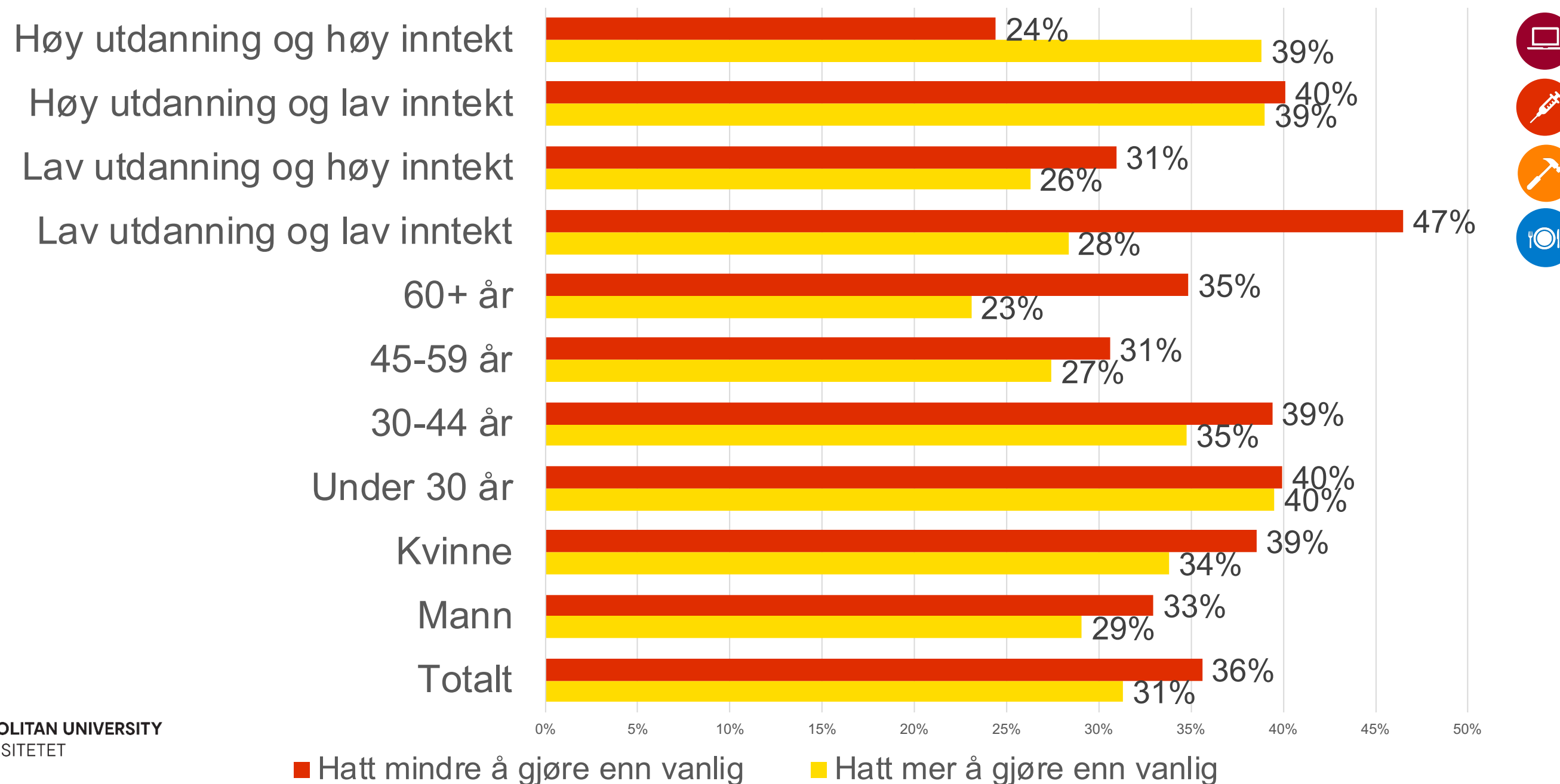
Pålagt å jobbe hjemmefra?

Jobber på en annen måte enn vanlig? (etter koronatiltakene)

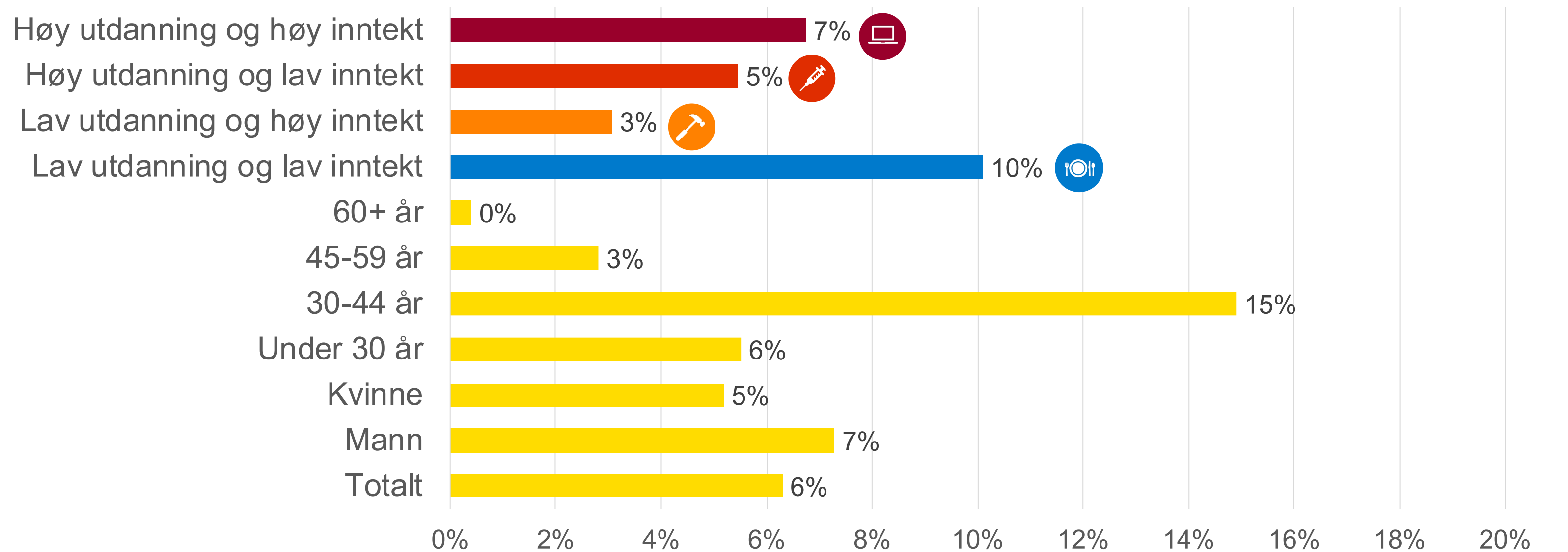
Fått mer eller mindre å gjøre etter korona – andel ja

Tatt permisjon for å passe barn?

- 15% av arbeidstakerne mellom 30 og 44 år har tatt permisjon (lønnet og ulønnet) pga. stengte skoler/barnehager
- Andelen menn og kvinner som svarer ja på dette er omtrent lik

Tatt permisjon (lønnet og ulønnet) for å passe barn pga. stengte skoler/barnehage – andel ja

Kontaktpersoner:

Del1: Dr. Sverre-Erik Mamelund (forsker 1) ved Arbeidsforskningsinstituttet,
OsloMet
masv@oslomet.no, mob: 971 00 044

Del 2: Dr. Mari Holm Ingelsrud (forsker 2) ved Arbeidsforskningsinstituttet,
OsloMet
mariin@oslomet.no , mob: 976 79 472
Forsker Arild H. Steen ved Arbeidsforskningsinstituttet, OsloMet
star@oslomet.no, mob: 901 40 054